

RESULTATER FRA NATURSTYRELSENS § 3 OPDATERINGSPROJEKT

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den vejledende § 3-registrering er blevet bedre, men det løser ikke alle retssikkerhedsmæssige udfordringer. Det samlede areal med beskyttet natur er steget med 4,7%.

- [Væsentligste resultater](#)
- [Ny og overset natur](#)
- [Tabt natur](#)
- [Ændringer for enge og overdrev](#)
- [Fordeling mellem kommuner](#)
- [Feltregistreringer og høring i kommunerne](#)

Se de væsentligste resultater fra Naturstyrelsens opdateringsprojekt, SEGES kommentarer og anbefalinger til yderligere styrkelse af retssikkerheden.

Se rapporten [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

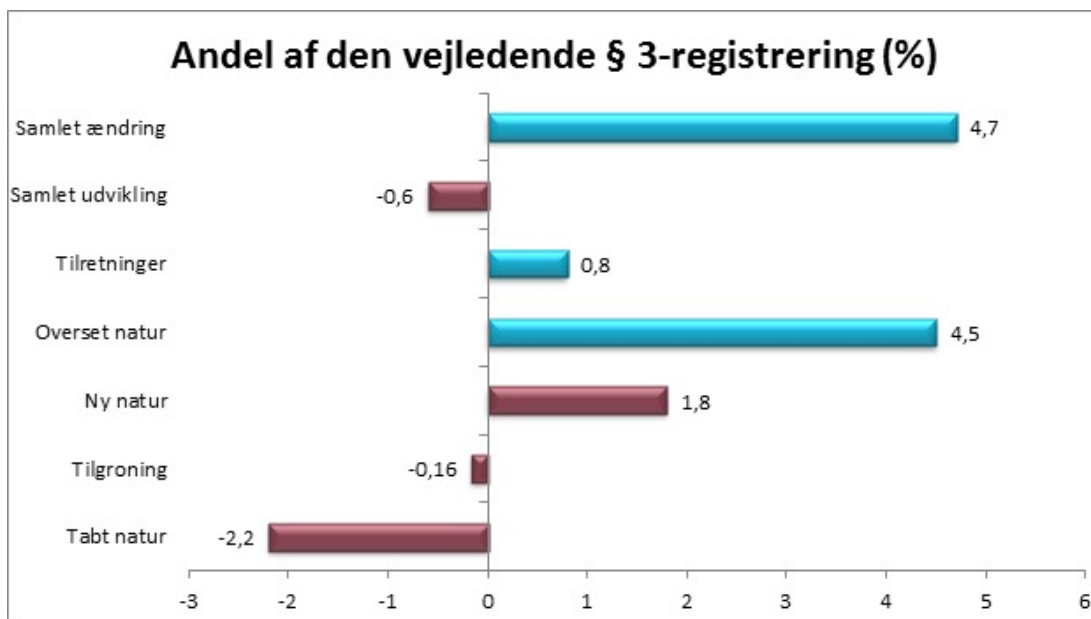
Det er glædeligt, at der nu foreligger en opdateret og forbedret vejledende registrering af beskyttet natur. Resultaterne viser at der potentielt er et tab af natur på 2,2 %, som fortrinsvis kan skyldes omlægning eller opdyrkning. Der er meget beklageligt, men heldigvis er tabet ikke så alvorligt som det indledende serviceeftersyn indikerede.

Der er også fundet overset og ny natur, samt foretaget rettelser således at det samlede areal med beskyttet natur er steget med i alt 4,7 %. Det må forventes at registreringsgrundlaget er bedre end nogen sinde før og dermed også beskyttelsen. Selvom man som lodsejere således nu også har bedre sikkerhed for at kunne orientere sig om beskyttet natur, er det væsentligt at præcisere at der fortsat er tale om en **vejledende registrering** og ved tvivl bør kommunen altid kontaktes.

SEGES forholder sig herunder til nogle af undersøgelsens resultater og giver enkelte anbefalinger til hvordan beskyttelsen og retssikkerheden yderligere kunne forbedres.

VÆSENTLIGSTE RESULTATER

Naturstyrelsens opdatering har ført til, at den vejledende registrering af natur beskyttet efter § 3 er steget med 4,7 % i de dele af landet, der har været omfattet af projektet. Resultatet fordeler sig som vist i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over de arealmæssige ændringer i den vejledende registrering, der er resultatet af opdateringsprojektet. Arealændringer, der har ført til en forøgelse af den vejledende registrering, er vist på den positive y-akse, medens reduktioner af naturarealet er vist på den negative y-akse. For den del af den vejledende § 3-registrering, der er opdateret af Naturstyrelsen, er vist andelen af det beskyttede areal med hhv. tabt, tilgroet, overset og ny natur samt tilretninger (tekniske ændringer og fejlregistreringer). Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

[Til top](#)

Den vejledende registrering af natur beskyttet efter § 3 er steget med 4,7 %. Det er dog ikke ensbetydende med, at der reelt er kommet mere natur i Danmark, da registreringsprojektet blot har sikret, at den beskyttede natur, der allerede findes, er mere fuldstændigt registreret end tidligere. Udviklingen i det beskyttede naturareal er beregnet som forskellen mellem potentielt tabt/tilgroet natur og nyudviklet natur og er således et udtryk for de reelle ændringer i det beskyttede naturareal i perioden 1995-2013. Her er resultatet, at der samlet er en tilvækst på 8,3 % (4,5 % overset natur, 1,8 % ny natur og 2 % tekniske ændringer) og en tilsvarende reduktion på 3,6 % (2,2 % tabt natur, 0,16 % tilgroet natur og 1,2 % fejlregistreringer) i forhold til den vejledende registrering på landsbasis ved opdateringsprojektets begyndelse. Dvs. at der

samlet er kommet 1,8 % ny natur og forsvundet 2,4 %, hvilket giver et netto tab på 0,6 %.

NY OG OVERSET NATUR

I registreringen er der skelnet mellem arealer, der fremtræder som natur på luftfotos fra både 1995 og det nyeste ortofoto (typisk 2012) og dermed potentielt er overset beskyttet natur (overset natur), og arealer, der kun er synlige på det nyeste ortofoto og kan være vokset ind i en beskyttet tilstand siden lovens ikrafttræden (ny naturarealer, der har udviklet en beskyttet naturtilstand siden 1995).

Der er sammenlagt foretaget feltbesigtigelser af godt 40.000 potentielt tabte, nye og oversete naturarealer. For en række af besigtigelserne har konklusionen været, at arealet ikke aktuelt havde karakter af at være beskyttet.

Tablet 1. Oversigt over overensstemmelsen mellem luftfoto- og feltvurderinger af potentiel ny og overset natur fordelt efter den luftfotovurderede naturtype. For hver naturtype er angivet antal forekomster, der i luftfotoanalysen er blevet vurderet som ny/overset natur og den efterfølgende vurdering af beskyttelsesstatus og naturtype i felten. Få arealer er ikke feltbesigtiget i dette projekt, da de er besigtigede i forbindelse med habitatkortlægningen. Søer er markeret med *, da overensstemmelsesprocenten ikke kan sammenlignes med de øvrige, grundet at søerne kun er besigtiget i særlige tvivlstilfælde. Kilde: **ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014.**

Naturtype	Ny og overset natur		§ 3-status vurderet i felten			Naturtype vurderet i felten	
	Luftfototolket (antal)	Feltbesigtiget (antal)	§ 3 (antal)	Ikke § 3 (antal)	Andel § 3 (%)	Korrekt naturtype (antal)	Andel korrekt naturtype (%)
Eng	15.639	15.083	7.189	7.894	48	6.052	40
Hede	2.120	2.027	1.326	701	65	1.109	55
Mose	4.744	4.527	2.675	1.852	59	2.196	49
Overdrev	4.766	4.547	1.947	2.600	43	1.582	35
Strandeng	488	387	284	103	73	207	53
Sø*	19.871	1.319	828	491	63	776	59
Ikke angivet	489	431	21	410	5	-	-
Samlet	48.117	28.321	14.264	14.057	50	11.922	42

Kommentarer:

Opgørelsen er et godt eksempel på hvor vanskelig en øvelse luftfototolkning kan være. Det gælder i særdeleshed de primært græsklædte naturtyper enge og overdrev. I kun 50 % af luftfototolkningerne af ny og overset natur har den formodede status vist sig at stemme overens med den feltbaserede besigtigelse og kun 42 % af naturtypebestemmelse blev vurderet at være korrekte ved feltbesigtigelserne. Overensstemmelsen mellem den luftfototolkede og felttolkede

naturtype var højest for strandenge (53 %) og heder (55 %) og lavest for overdrev (35 %) og enge (41 %).

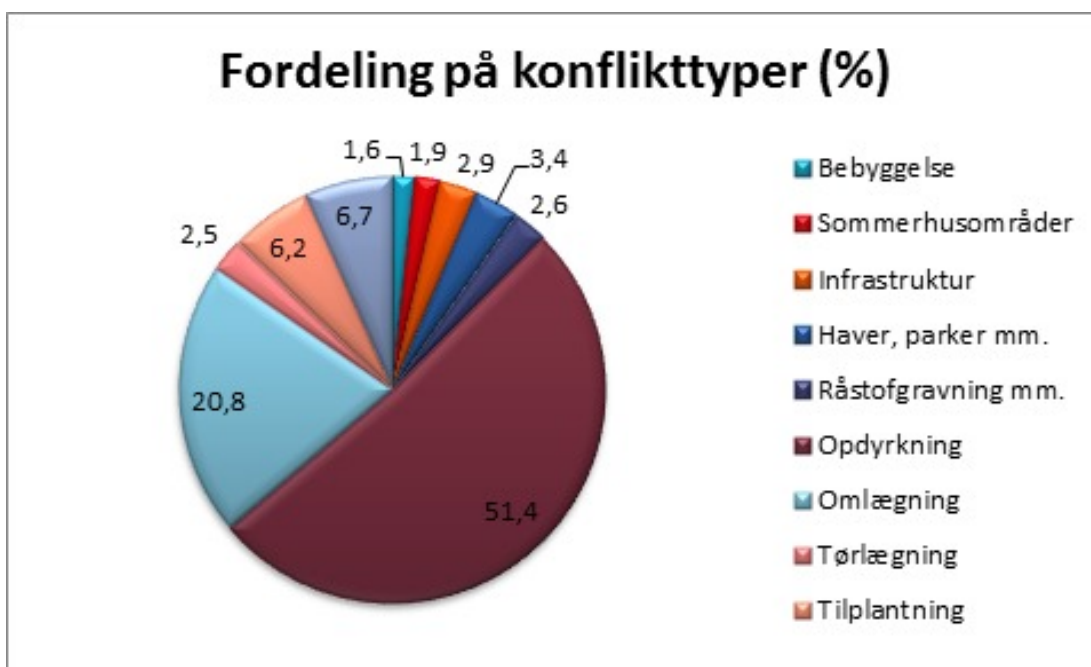
Luffototolkning har i visse sager stor betydning og det er vigtigt at man gør sig helt klart hvad der kan ses og ikke ses ved luffototolkning og hvilken usikkerhed der reelt er i fortolkningerne. Se også SEGES vejledende notat [Luffototolkning af ferske enge og kulturgræsmarker](#).

Det er meget positivt, at der til luffototolkningerne blev fremstillet tekniske anvisninger til sikring af ensartet metodefremgang. Men det må klart anbefales at de tekniske anvisninger revideres med flere eksempler på, hvorledes kulturgræsmarker kan se ud og hvilke usikkerheder, der kan være ved fortolkningerne på baggrund af erfaringerne. Herved kunne det fremadrettede arbejde med vedligeholdelsen af den vejledende registrering potentielt komme til at hvile på et langt mere gennearbejdet og ensartet grundlag.

[Til top](#)

Tabt natur

Luffototolkningerne, feltbesigtigelserne og kommunernes høringer har påvist, at 15.109 områder er omfattet af en arealanvendelse, der potentielt er i konflikt med § 3-beskyttelsen. Sammenlagt er op til 7.276 ha helt eller delvist gået tabt som følge af en konfliktaktivitet. Det svarer til 2,2 % af den del af den vejledende registrering, der er gennemgået systematisk i opdateringsprojektet. Registreringen viser, at for over 50 % af den tabte natur er der tale om en konfliktaktivitet i form af opdyrkning. I ca. 20 % er der tale om omlægning hyppigere end tilladt se også Figur 2.

Figur 2. Oversigt over de potentielle konfliktarealer, der er resultatet af opdateringsprojektets luffototolkninger og feltbesigtigelser samt kommunernes høringer. Aktiviteternes andel af det samlede areal med konfliktaktiviteter er vist.

Det største potentielle tab af beskyttet natur er sket på de ferske enge, hvor 6,1 % kan være tabt primært ved omlægning eller opdyrkning, for overdrev er tabet potentiel på 3,6 % og årsagerne kan være omlægning, opdyrkning, tilplantning og tilgroning. Mere herom nedenfor.

Arealer, der er vokset ud af en beskyttelse pga. massiv tilgroning, står derimod kun for et beskedent tab af § 3-beskyttet natur på samlet 0,16 %. Yderligere 0,37 % er registreret som tilgroet med vedplanter, men ikke i en grad så de er groet ud af beskyttelsen. Hovedparten af disse forventes dog at gro ud af beskyttelsen inden for en kortere årrække, med mindre

der foretages rydning, græsning eller høslæt, se også Tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over konfliktarealernes fordeling på de seks naturtyper: Eng, hede, mose, overdrev, strandeng og sø (inkl. vandhuller). Arealerne er angivet ved det samlede areal i ha og antal forekomster (i parentes). De sidste rækker angiver konfliktarealernes andel af det samlede areal med naturtypen i den vejledende registrering for de opdaterede kommuner og naturtypens andel af det samlede areal med potentielle konfliktaktiviteter. Det samlede areal i den sidste kolonne omfatter også arealer, der ikke kunne henføres til en naturtype. Værdierne i bokse markeret med * antages at være fejlregistreringer, da disse udgør søer og moser kortlagt som tilgroede eller tørbundsnaturtyper markeret som tørlagte. Kilde: **ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014.**

Konfliktaktivitet	Eng	Hede	Mose	Overdrev	Strandeng	Sø	Samlet
Bebyggelse	16 (175)	85 (295)	5 (105)	10 (135)	5 (54)	4 (100)	124 (866)
Sommerhusområder	5 (15)	132 (97)	1 (9)	7 (23)	5 (23)	0 (1)	149 (168)
Infrastruktur	82 (202)	43 (54)	49 (124)	23 (78)	12 (25)	13 (124)	222 (609)
Haver, parker mm.	74 (245)	54 (92)	38 (229)	77 (108)	19 (57)	4 (84)	268 (821)
Råstofgravning mm.	57 (102)	11 (29)	43 (116)	32 (98)	2 (9)	53 (211)	199 (567)
Opdyrkning	3.080 (3.464)	124 (290)	326 (1.420)	379 (999)	35 (115)	55 (1.066)	4.011 (7.372)
Omlægning	1.271 (1.152)	42 (67)	104 (304)	175 (337)	17 (25)	10 (128)	1.622 (2.018)
Tørlægning	70 (65)	0 (1)*	43 (124)	0 (1)*	1 (2)	80 (1.466)	196 (1.661)
Tilplantning	189 (369)	134 (185)	54 (160)	103 (283)	2 (10)	1 (19)	484 (1.027)

Konfliktaktiviteter samlet	4.844 (5.789)	626 (1.110)	664 (2.591)	805 (2.062)	97 (320)	221 (3.199)	7.276 (15.109)
Arealandel af § 3 naturtype (%)	6,1	1,0	0,9	3,6	0,3	0,4	2,2
Andel af konfliktareal (%)	66,6	8,6	9,1	11,1	1,3	3,0	100
Tilgroning	54 (112)	265 (308)	31 (50)	157 (259)	1 (2)	14 (296)*	523 (1.020)
Samlet	4.897 (5.901)	891 (1.418)	695 (2.641)	962 (2.321)	98 (322)	236 (3.495)	7.799 (16.136)
Tilgroningsandel af § 3 naturtype (%)	0,07	0,44	0,04	0,70	0,00	0,03	0,16

Kommentarer:

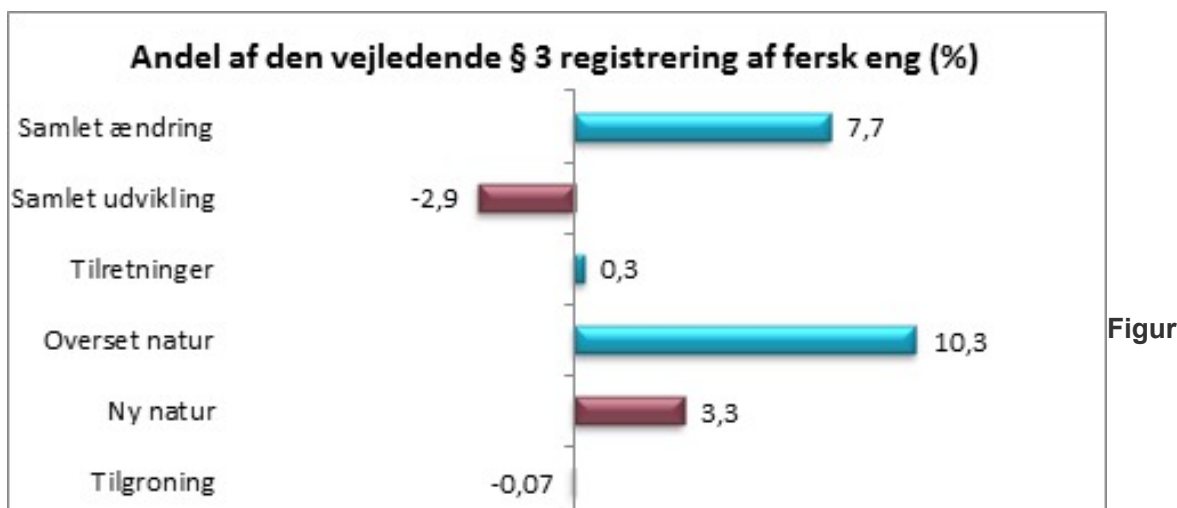
Det er vigtigt at huske at projektet ikke forholder sig til, om der er tale om at naturen er tabt ved lovlig eller ulovlig aktivitet. Der kan således være arealer som er opdyrket helt lovligt, eller indledningsvist var fejlregistreringer.

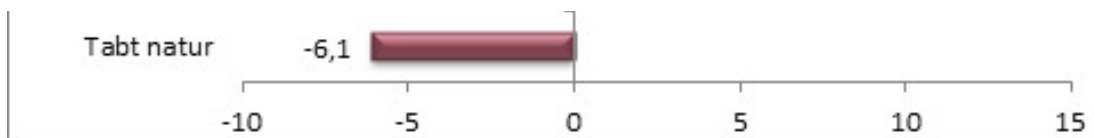
Der er dog også overtrædelser af lovgivningen imellem og disse er i gang med at blive behandlet i kommunerne. Landbrugsrådgivere kan hente inspiration til rådgiversituationen i [Håndtering af rådgivningsopgaver om naturbeskyttelseslovens § 3](#).

[Til top](#)

ÆNDRINGER FOR ENGE OG OVERDREV

Der er store forskelle i arealudviklingen i perioden 1995 til 2014 mellem de forskellige naturtyper. Det fremgår, at langt de fleste aktiviteter, der er i konflikt med naturbeskyttelseslovens bestemmelser er sket på naturtypen fersk eng (66,6 %), efterfulgt af overdrev (11,1), se Tabel 2. Mere end 75 % af det opdyrkede areal er registreret på ferske enge, hvor knap 4 % af det beskyttede areal er gået tabt. Mere end 1,5 % af det beskyttede overdrevsareal er gået tabt.

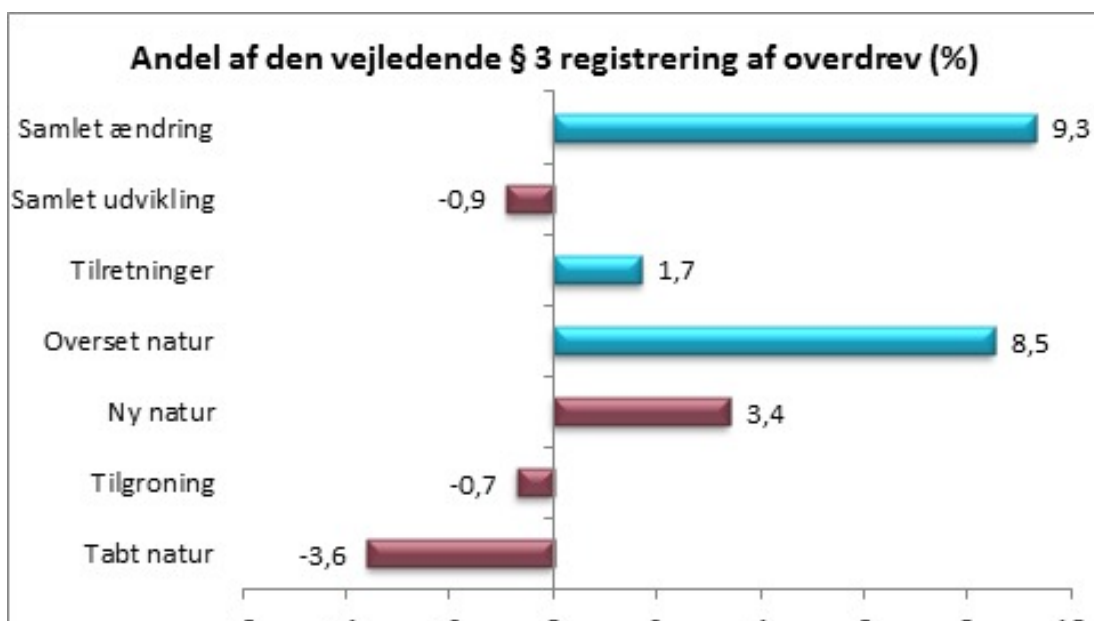

3. Oversigt over de arealmæssige ændringer i den vejledende registrering af fersk eng. Arealændringer, der har ført til en forøgelse af den vejledende registrering, er vist på den positive y-akse, medens reduktioner af naturarealet er vist på den negative y-akse. For den del af den vejledende § 3-registrering, der er opdateret af Naturstyrelsen, er vist andelen af det beskyttede areal med hhv. tabt, tilgroet, overset og ny natur samt tilretninger (tekniske ændringer og fejlregistreringer). Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

Samlet er arealet med vejledende registrerede ferske enge øget med 7,7%. Hele 6,1% af arealet med ferske enge er gået tabt primært som følge af opdyrkning og omlægning. Dette tal modsvares af nyudviklede ferske enge, svarende til en 3,3% forøgelse af arealet. Samlet er engarealet reduceret med 2,9% i perioden. Dermed udgør de ferske enge både den naturtype med den største andel af tabt natur og den største negative arealudvikling. Uden for det kendte areal med beskyttet natur er registreret oversete naturarealer, der svarer til en 10,3 % forøgelse af den vejledende registrering af de ferske enge. Det må dog forventes, at en del af de nyregistrerede enge kan blive taget ud af den vejledende § 3-registrering, når kommunerne følger op på den konkrete driftshistorie, se Figur 3.

Samlet er arealet med vejledende registrerede overdrev øget med 9,3%. Tabet af overdrev er vurderet til 4,3% primært som følge af opdyrkning og omlægning, samt naturlig tilgroning med vedplanter. Overdrevene udgør dog modsvarende den naturtype, hvor der blev konstateret den største andel af nyudviklet natur med 3,4%, hvorved det samlede overdrevsareal er reduceret med 0,9%. Dermed udgør overdrevene, næst efter de ferske enge, den naturtype med den største negative arealudvikling. Der er registreret oversete og nye overdrev svarende til en forøgelse af det beskyttede areal for naturtypen på hhv. 8,5 og 3,4%, se Figur 4.

Figur

4. Oversigt over de arealmæssige ændringer i den vejledende registrering af fersk eng. Arealændringer, der har ført til en forøgelse af den vejledende registrering, er vist på den positive y-akse, medens reduktioner af naturarealet er vist på den negative y-akse. For den del af den vejledende § 3-registrering, der er opdateret af Naturstyrelsen, er vist andelen af det beskyttede areal med hhv. tabt, tilgroet, overset og ny natur samt tilretninger (tekniske ændringer og fejlregistreringer). Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

[Til top](#)

Der er således med opdateringsprojektet konstateret flest potentielle konflikter for disse naturtyper, ligesom det har vist sig at registreringen var upræcis og luftfototolkningen meget vanskelig.

Kommentarer:

Enge og overdrev blev omfattet af beskyttelse ved i 1992, med vedtagelsen af naturbeskyttelsesloven. Begge naturtyper er betingede af en vis kontinuert forstyrrelse f.eks. ekstensiv drift ved afgræsning/høslæt og har i mange år være en del af traditionel landbrugsdrift. Der er derfor både er beskyttelsesmæssige- og erhvervsmæssige interesse i arealerne, som har givet en del fortolkningsmæssige udfordringer. Det har således været vanskeligt at vurdere præcist hvornår driften er "tilpas" ekstensiv og hvornår vegetationen er tilstrækkelig karakteristisk, for at et areal er omfattet af beskyttelse samt hvilken drift/pleje, der må foretages på arealerne. Se SEGES artikel [Uklar definition af § 3-natur](#). Hertil kommer at førstegangsregistreringen af naturtyperne også dels var baseret på luftfototolkning i amterne, hvorfor den vejledende registrering før projektet måske var særlig usikker for enge og overdrev, der er vanskelige at luftfotofortolke. Det er derfor i en vis udstrækning forventeligt, at det netop er for disse naturtyper at uoverensstemmelserne er.

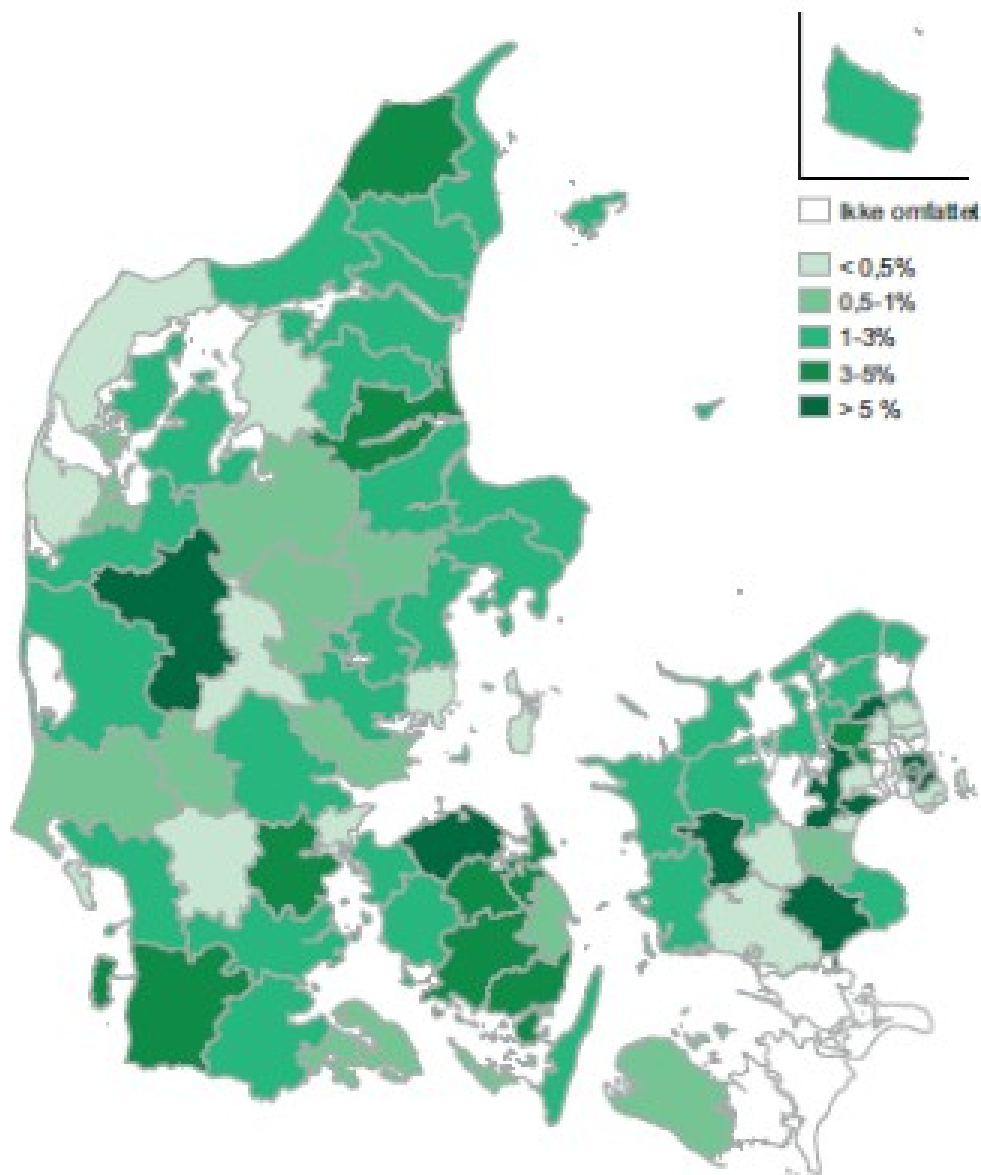
Der bør fremover gives en særlig opmærksomhed til, hvad der kendetegner enge og overdrev, så fremtidige overtrædelser undgås og registreringerne hviler på det bedst mulige grundlag og den særlige og sårbare natur sikres.

Landbrug & Fødevarer arbejder sammen med SEGES på, at få mere klare retningslinjer og kriterierne for hvornår en beskyttelse reelt indtræder.

FORDELING MELLEMM KOMMUNER

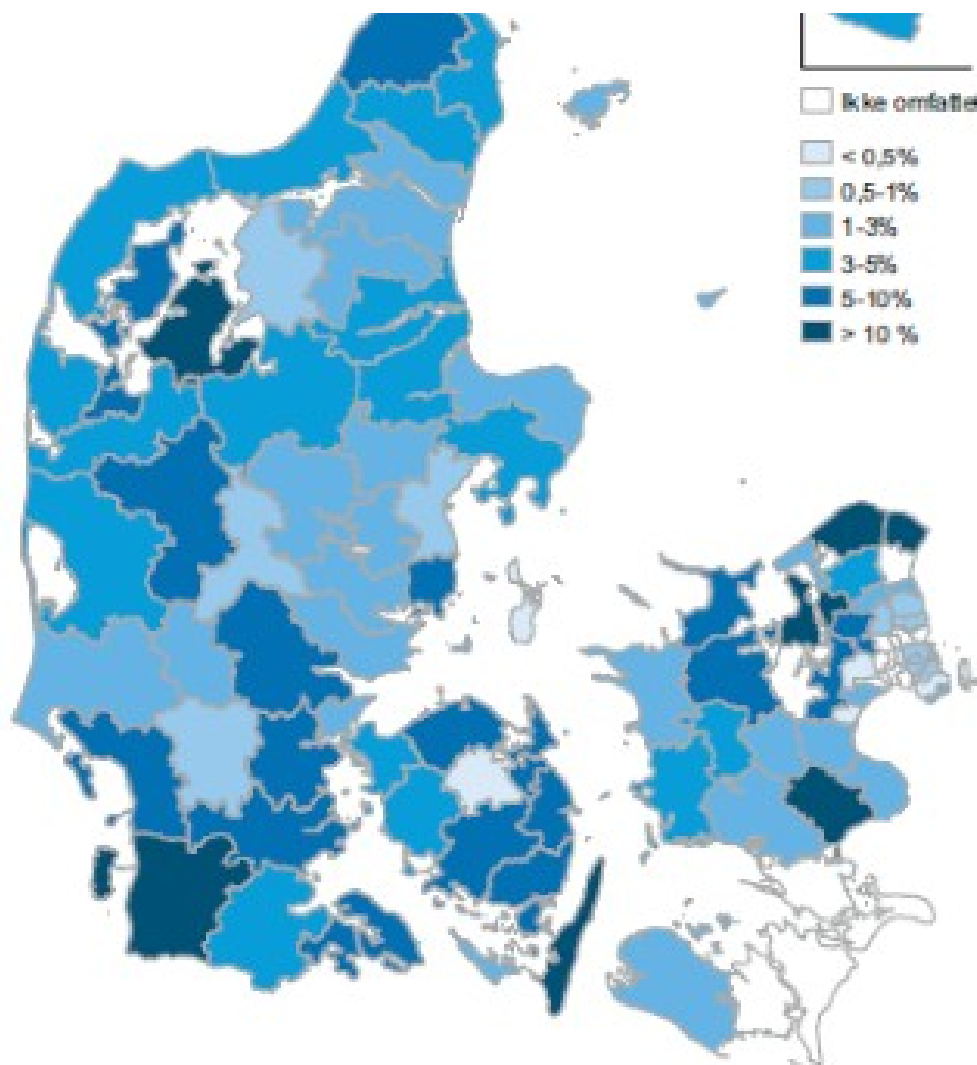
Der er store forskelle mellem kommunerne i andelen af potentiel ny, overset, tabt og opdyrket natur. Fordeling kan se på Danmarkskortene nedenfor, opgavefordelingen har været lidt forskellig mellem stat og kommune i de forskellige kommuner, derfor er rapporten resultater ikke dækkende for hele landet.

Ønsker man mere viden om de ændringer der er sket i den enkelte kommune er det muligt at finde en kommunerapport for hver kommune på [SVANAs \(Naturstyrelsens\) særlige side om projektet](#).

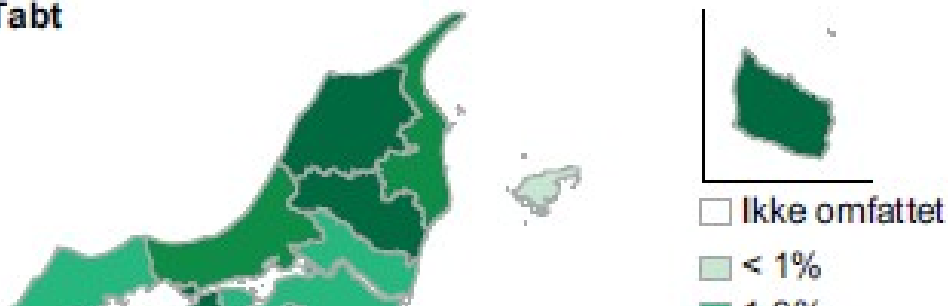
Figur 5. Oversigt over de potentielle nye naturarealers forøgelse af den vejledende registrering i de 83 kommuner, hvor der er foretaget en systematisk eftersøgning af nye naturarealer efter de tekniske anvisninger, der er udviklet i opdateringsprojektet. Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

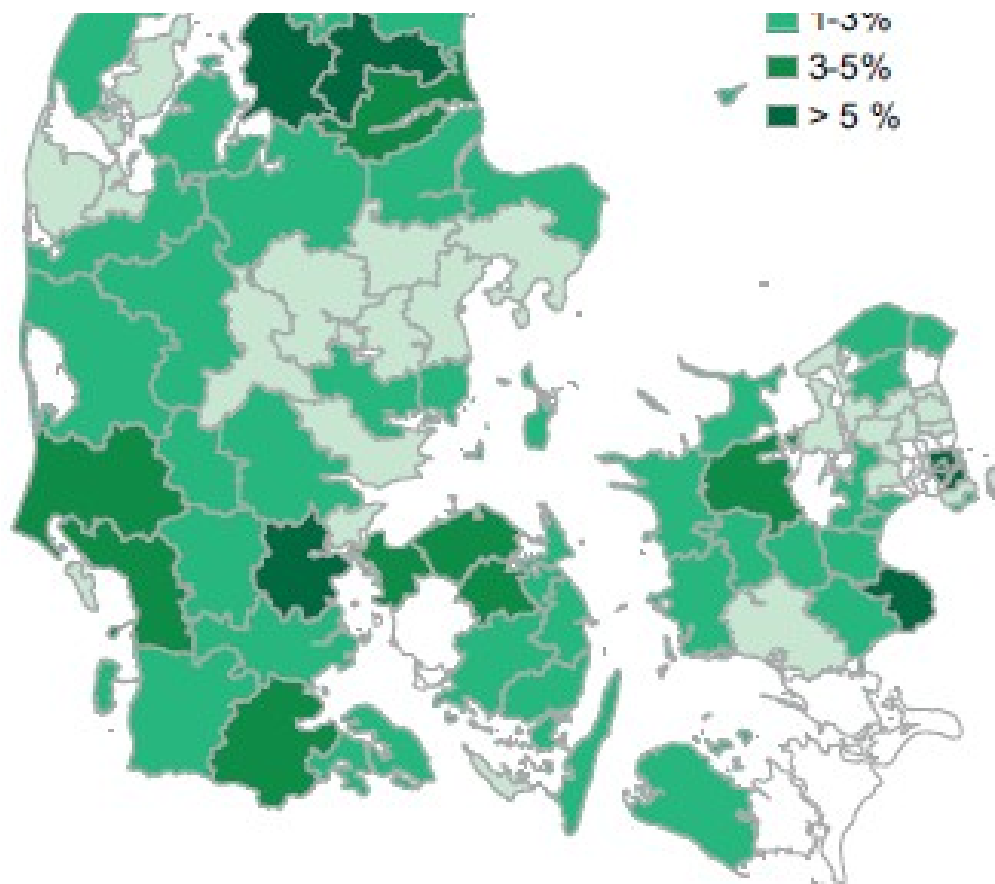
[Til top](#)

Figur 6. Oversigt over de potentielle oversete naturarealers forøgelse af den vejledende registrering i de 83 kommuner, hvor der er foretaget en systematisk eftersøgning af oversete naturarealer efter de tekniske anvisninger, der er udviklet i opdateringsprojektet. Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

a) Tabt

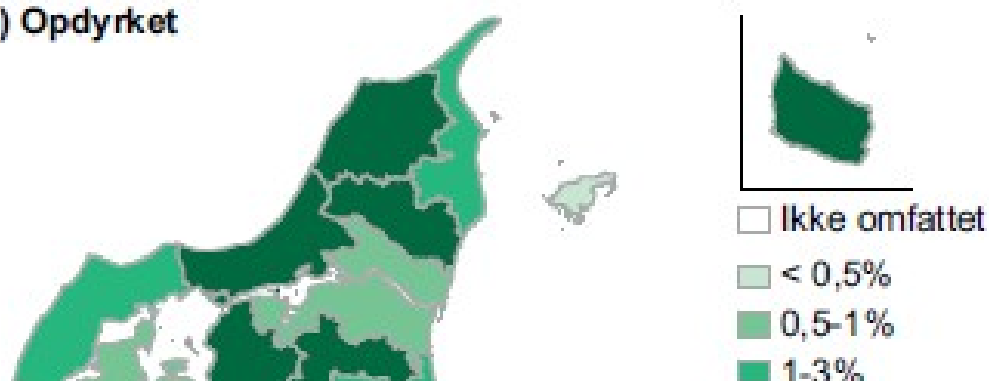

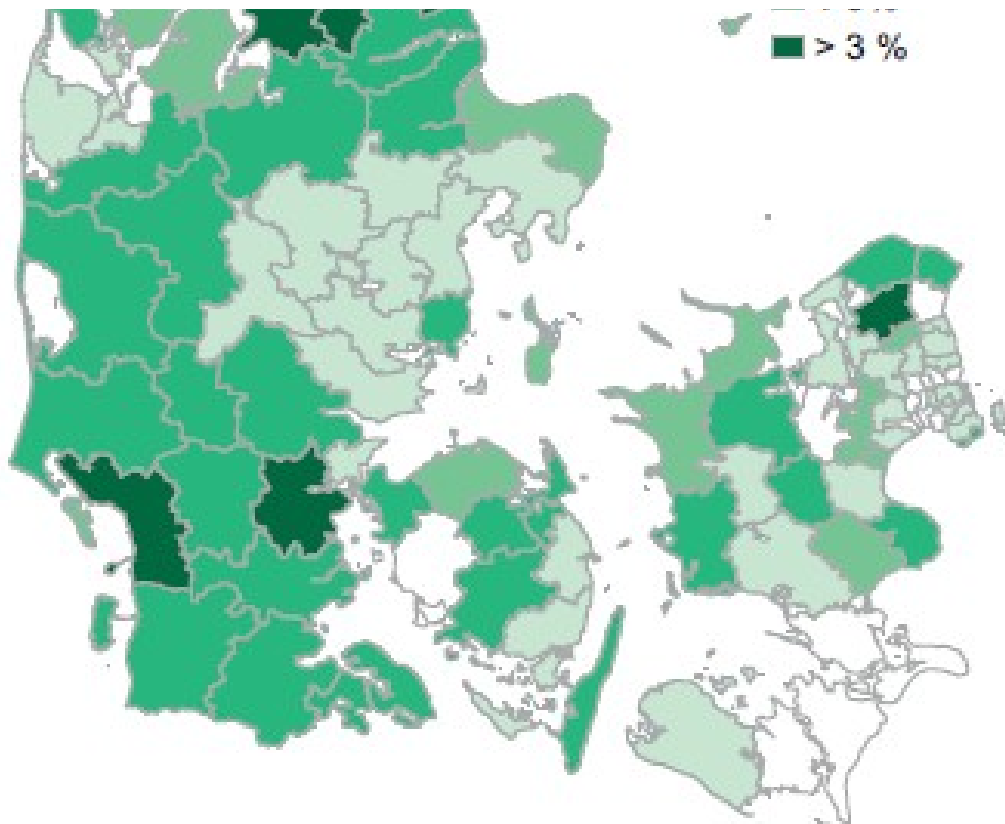

Figur 7. Oversigt over andelen af det vejledende registrerede § 3-areal, der potentielt er omfattet af en af de 9 konfliktaktiviteter. Med hvid signatur er vist de 16 kommuner, der ikke er omfattet af opdateringsprojektets gennemgang. Opgørelserne i denne rapport bygger på et datasæt fra november 2014, hvor høringen i nogle kommuner ikke var afsluttet. Arealerne kan derfor afvige fra de rapporter kommunerne har modtaget fra Naturstyrelsen ved opdateringsprojektets afslutning. Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

[Til top](#)

b) Opdyrket

Figur 8. Oversigt over andelen af det vejledende registrerede § 3-areal, der potentielt er omfattet af de 2 konfliktaktiviteter opdyrkning eller omlægning ud af de 9 registrerede aktiviteter. Opgørelserne i denne rapport bygger på et datasæt fra november 2014, hvor høringen i nogle kommuner ikke var afsluttet. Arealerne kan derfor afvige fra de rapporter kommunerne har modtaget fra Naturstyrelsen ved opdateringsprojektets afslutning. Kilde: [ÆNDRINGER I DET § 3-BESKYTTEDE NATURAREAL 1995-2014](#).

Kommentarer:

Sandsynligheden for at der er uoverensstemmelser mellem den vejledende registrering og de faktiske forhold vil være størst i de kommuner, hvor der er mere natur, hvor det indledende grundlag har været mest usikkert (f.eks. ved meget natur og færre DUT-midler) og hvor forekomsten af de naturtyper, det er vanskeligst at fortolke er størst. Derudover kan forskelle også skyldes forskellig prioritering af indsatser for information, rådgivning og dialogen mellem myndigheder, lodsejere og rådgivere samt større efterspørgsel på jord/areal. Vi er dog ikke gået yderligere ind i analyser af forskellene.

FELTREGISTRERINGER OG HØRING I KOMMUNERNE

Der er alene foretaget en basisregistrering på de besigtigede arealer. Det vil sige at strukturindikatorerne er registreret og der er foretaget en "ikke systematisk" registrering af arter

for de besigtigede arealer. I DCEs rapport er det angivet at *"Denne artsliste skal ifølge anvisningen omfatte rødlistede arter og bilagsarter (arter på Habitatdirektivets Bilag II eller IV), ligesom der er lagt vægt på at dokumentere forekomsten af karakteristiske arter for naturtypen."*

Af aftalen mellem Naturstyrelsen og KL fremgår: *Følgende felter på feltskemaet i DMP udfyldes: Stednavn mv. basisdata, angivelse af undertyper ved afkrydsning, vegetationsstruktur, drift, naturtypekarakteristiske strukturer samt hydrologi og kystsikring. Derudover udfyldes feltet med typiske arter for naturtypen - som minimum ved en ikke-systematisk registrering af arter, der kan dokumentere naturtypen.*

Kommunerne har haft materialet fra Naturstyrelsen i høring og haft mulighed for at kommentere grundlaget. I denne høring har kommunerne vurderet, at 13 % af det potentielt tabte naturareal ikke reelt er i konflikt med naturbeskyttelsesloven, og at hhv. 17 % og 9 % af de potentielt nye og oversete naturarealer ikke bør indgå i den vejledende registrering. Det forventes derfor, at sagsbehandlingen vil medføre ændringer i beskyttelsesstatus for en del naturarealer, men at de landsdækkende opgørelser vil være nogenlunde uændrede.

Såfremt kommunen har afvist de foreslåede konflikter eller ændringer, blev ændringen kun accepteret, såfremt kommunen kunne fremlægge mere tungtvejende dokumentation end den, der blev opnået ifm. Naturstyrelsens luftfoto- og felttolkninger. Ligeledes blev foreslåede ændringer gennemført, såfremt kommunerne ikke har forholdt sig til det fremlagte.

Der er registreret halvt så mange arter på de nye og oversete naturarealer end i besigtigelserne af den øvrige vejledende registrerede § 3-natur. På de nye og oversete strandenge og moser er registeret en fjerdedel så mange særligt sjældne og følsomme plantearter. Samlet peger feltregistreringerne på, at de nye og oversete enge, heder, moser, overdrev og strandenge kan have en noget ringere biologisk værdi end de beskyttede naturarealer generelt. Det hænger naturligt sammen med, at en større andel af de nyudviklede og oversete naturarealer, er marginale i forhold til naturbeskyttelseslovens bestemmelser end de kendte naturarealer. Det skal hertil også bemærkes, at feltregistreringerne kun er foretaget på de arealer, hvor der var tvivl om beskyttelsen.

[Til top](#)

Kommentarer:

Den manglende konsensus i terminologien skaber en vis bekymring for registreringsgrundlaget. I anden sammenhæng (f.eks. habitatdirektivet) skelnes der ofte mellem naturtype-karakteristiske arter, hvis forekomst sandsynliggør at der er tale om den pågældende naturtype og typiske arter, der forekommer mere bredt og derfor med stor sandsynlighed forekommer i den pågældende naturtype, men også andre steder.

I naturbeskyttelseslovssammenhæng er det os ikke bekendt, at der forekommer egentlige definitioner af typiske/karakteristiske arter, ligesom der heller ikke forekommer udtømmende lister over *"arter, der kan dokumentere naturtypen"*. I fald der mod forventning gør, vil det være formålstjenesteligt at præcisere vejledningsteksten, da registreringsgrundlaget i dag er uklart, se SEGES artikel [Uklar definition af § 3-natur](#).

Vurderingen af beskyttelsesstatus hviler på et konkret skøn, hvor hele vegetationens sammensætning skal vurderes sammen med øvrige kriterier for at kunne fastslå status. Det er muligt at dette skøn er foretaget, men der er ikke gjort noget forsøg på at sikre dokumentationen for skøngrundlaget. Det er ærgerligt, idet der med den anvendte metode stadig vil være meget stor usikkerhed omkring registreringsgrundlaget, hvis der skal træffes en egentlig afgørelse!

Usikkerheden, forstærkes af at Naturstyrelsen underkender kommunens forslag til rettelse, med mindre der kunne fremlægges tungtvejende dokumentation for rettelserne. Herved underkendes den erfarne lovansvarlige myndigheds kompetencer til at foretage skønnet.

Hertil kommer at den nye og oversete natur (med forbehold for registreringsmetoden) tilsyneladende generelt er af en ringere kvalitet end de arealer, der i perioden 2010 – 2015 er blevet besøgt af kommunerne. De af kommunen besøgte arealer kan ganske vist naturligt rumme en højere andel af ældre veludviklede naturtyper, men resultatet rejser en bekymring for om der er tilstrækkelig klarhed og enighed omkring, hvornår en beskyttet tilstand indtræder og hvordan det kan afgøres?

Denne usikkerhed har SEGES tidligere har påpeget i artiklen [Ny-registrering af overdrev og naturtilstandsvurderingssystemet](#). I artiklen anbefaler vi at vejledningen revideres og der fastsættes krav til metode for registreringer ved afgørelser for at sikre en bedre retssikkerhed.

Vi finder det særligt tankevækkende at der ved besigtigelse er registreret over 4000 arealer med nye overdrev. Det vil sige, det er skønnet, at der på disse mange arealer har indfundet sig en sammenhængende overdrevsvegetation siden 1995, til trods for at beskrivelsen af overdrevsvegetationen omfatter et vejledende alderskriteriet på 30 – 50 år uden intensiv drift. Selvom alderskriteriet er et fortolkningsbidrag og det forventes at der rent "udtagelsesvist" kan indfinde sig en overdrevsvegetation på kortere tid, er over 4000 arealer en ret konsistent fravigelse, som vanskeligt kan ses som undtagelsessituationer.

Registreringen af overdrev kan have væsentlige retsvirkninger f.eks. i medfør af husdyrloven og vegetationskriteriet for overdrev er ikke særligt præcist defineret. Derfor bør alderskriteriet vægtes tungt og ses som et væsentligt fortolkningsbidrag til, hvornår der kan være tale om en karakteristisk og veludviklet overdrevsvegetation og ikke systematisk fraviges. Se også artiklen [22 år og overdrev](#).

[Til top](#)

KONKLUSIONER

Afrapporteringen rummer mange spændende resultater, der ikke alle er kommenteret på her. Det kan anbefales at alle med særlig interesse i emnet selv orientere sig i resultaterne.

Det må forventes at registreringsgrundlaget er bedre end nogensinde før og at der derfor er en bedre mulighed for som lodsejere at holde sig orientere sig om hvilke arealer på ejendommen, der kan være omfattet af beskyttelse.

Der er dog fortsat retssikkerhedsmæssige udfordringer med lovgivningen, særligt omkring hvor en beskyttet tilstand indtræder (og hvilken tilstand, der er beskyttet). Det er ærgerligt, at der med naturstyrelsens projekt ikke har været fokus på præciseringer og/eller forbedring og modernisering af vejledningstekster samt revision af anvisningerne på baggrund af de indhentede erfaringer.

Det er meget væsentligt at præcisere at der **fortsat er tale om en vejledende registrering** og da naturen fortsat er dynamisk beskyttet, kan der i princippet være arealer, der vokser sig ind i beskyttelse mens du sidder og læser dette. Der kan også fortsat være arealer, der er fejlregistrerede fordi driftshistorien ikke har været kendt og inddraget i vurderingen af status. Spørg derfor altid kommunen hvis du er i tvivl om beskyttelsesstatus eller har gode argumenter for at være uenig i de nye registreringer.

Se også [Er de nye vejledende § 3 registreringer på din ejendom korrekte?](#)